

1. Verilen cümlelerin yüklemine bakıldığında “alıyor, harmanlıyor, ele alıyor, savuruyor” fiilleri etken çatılı birer fiilken B seçeneğinde yer alan “şekilleniyor” fiili dönüşlü bir fiildir. Çünkü verilen cümlede eylemi yapan da eylemden etkilenen de “kitabın olay örgüsü”dür.

Cevap B

2. A seçeneğinde geçen cümlede “çıkılmış” nesne alamayan yani geçişsiz bir eylemken “beğenmemiş” ifadesi nesne alabilen bir eylem olduğu için geçişli fiili olarak kullanılmıştır.

Cevap A

3. Verilen tüm seçeneklerde -ş, -ış, -iş, -uş, -üş işteşlik eki kullanılırken güreşmek fiili bu eklerden birini almadığı halde kendi anlamında işteşlik vardır.

Cevap B

4. A, B, C, E seçeneklerinde kullanılan eylemlerde yargıyı gerçekleştiren varlık belli olmadığı için edilgen çatılı fiillerdir. D seçeneğinde geçen “yıkandı” ifadesinde ise yargıyı gerçekleştiren de yargıdan etkilenen de “adam” olduğu için dönüşlü çatılı bir fiildir.

Cevap D

5. B seçeneğinde hastalığa yakalanan da hastalıktan etkilenen de zavallı kadın olduğu için dönüşlü çatılı bir eylemken diğer tüm cümlelerde yakalanmak eyleminin kim tarafından yapıldığı belli olmadığı için edilgen çatılı fiillerdir. Burada A seçeneğinde “polislerce” ifadesi örtülü öznedir ve örtülü özne de sadece edilgen çatılı fiillerde bulunur, örtülü özneye aldanıp etken çatılı veya dönüşlü çatılı fiil olarak düşünmemek gerekir.

Cevap B

6. E seçeneğinde geçen “alındı” fiilinde eylemi yapan da eylemden etkilenen de aynı varlık olduğu için dönüşlü çatılı bir eylemken diğer tüm cümleler edilgen çatılı eylem olarak kullanılmıştır.

Cevap E

7. E seçeneğinde “ikna edemedik” nesne alabilen yani geçişli bir fiilken diğer seçeneklerde kullanılan yüklem nesne alamayan geçişsiz fiillerdir.

Cevap E

8. Oldurğan çatılı fiil elde edebilmek için kökü ya da gövdesi itibari ile geçişsiz olan bir fiil alınıp bu fiile -r, -t, -dir ekleri eklenerek geçişli hale getirilir. “inan-” fiili geçişsiz bir fiilken “inandır-” şekline getirdiğimizde geçişli bir fiil olduğu için oldurğan çatılı bir fiil olur.

Cevap B

9. Kitap sözcüğünün sözde özne olarak kullanılabilmesi için edilgen çatılı bir cümlede yer alması gerekir. A seçeneğinde “sevilir” yüklemi edilgen çatılı bir fiildir ve bu cümlede “kitap” sözcüğü sevilir yüklemine sorulan özne sorusuna cevap verdiği için sözde özne görevinde kullanılmıştır.

Cevap A

10. Sorunun açıklama bölümünde geçen ifade dönüşü çatılı fiili istemektedir. B seçeneğinde sarılmak eylemini yapan da sarılmak eyleminden etkilenen de küçük çocuk olduğu için dönüşlü çatılı bir fiildir.

Cevap B

11. Diğer seçeneklerde yer alan işteş çatılı fiiller nesne alamayan yani geçişsiz fiiller iken E seçeneğinde yer alan “bölüştüler” fiili nesne alabilen bir fiil olduğu için geçişli bir fiildir.

Cevap E

12. C seçeneğinde kullanılan “taşyalım” fiili geçişli bir fiil olmasına rağmen cümlede nesne kullanılmamıştır.

Cevap C

13. A seçeneğinde yer alan “Merve” özne olarak kullanılmış olup süslenmek eylemini hem yapan hem etkilenendir. Bu nedenle bu cümle dönüşü çatılı bir fiildir. Diğer cümlelerde yargıyı gerçekleştiren varlık belli olmadığı için eylemler edilgen çatılı fiillerdir.

Cevap A

14. İşteş çatılı fiiller bir işi karşılıklı ya da birlikte yapma anlamı taşıyan fiillerdir. “Küçük çocuk annesinin elinden kaçarak kalabalığa karışmıştı” cümlesinde bir işi karşılıklı ya da birlikte yapma anlamı taşımadığı için işteş çatılı fiil değildir.

Cevap B

15. I numaralı cümle isim cümlesidir. Kural olarak isim cümlelerinde çatı özelliği aranmaz. Bu durumda çatı özelliği aranmayacak olan cümle yüklemi “sonuydu” şeklinde isim olduğundan I numaralı cümledir.

Cevap A

16. Verilen cümlede “görülür” yüklemeleri kim tarafından gerçekleştirildiği belli olmadığı için öznesine göre edilgen çatılıdır. Aynı zamanda nesne almayan bir cümle olduğu için geçişsiz çatı özelliğine sahiptir.

Cevap C

17. V. fiil, etkendir ancak geçişsiz bir fiilin geçişli konuma getirilmesi ile oluşmadığı için oldurgan değil geçişsiz bir eylemdir.

Cevap E

18. Oldurgan çatılı bir eylem, geçişsiz olan bir fiile -r, -t, -dir eklerinin getirilerek geçişli hale getirilmesiyle oluşur. A seçeneğinde geçen “arızayı gidermek” ifadesinde git- fiili geçişsiz bir fiil iken -er ekini aldıktan sonra geçişli hale geldiği için oldurgan çatılı bir eylemdir.

Cevap A

19. “hazırlanıyor” eylemini yapan da etkilenen de ağaçlar ve “parçalanıyor” eylemini yapan da etkilenen de bulutlar olduğu için dönüşlü çatılı fiillerdir.

Cevap D

20. “dinliyorum” fiili hem geçişli hem de etken fiildir. “esiyor” fiili geçişsiz fiildir. “sallanıyor” fiilinde ise işi yapan da işten etkilenen de yapraklar olduğu için dönüşlü fiildir.

Cevap E

21. A, C, D ve E seçeneklerinde yargıyı gerçekleştiren varlık yani özne belli olduğu için etken çatılı fiillerdir. B seçeneğinde geçen “bilinmezdi” yüklemine ait özne bilinmediği için edilgen çatılı bir eylemdir.

Cevap B

22. Etken fiil yargıyı gerçekleştirenin yani öznenin belirgin olduğu cümlelerdir. Geçişli fiil ise nesne alabilen cümlelerdir. “Kimi başı önde nereye ve nasıl gideceğini, ne kazanıp yeniden döneceğini düşünürmüştü” cümlesinde yargıyı gerçekleştiren “kimi” iken cümlenin nesnesi ise “nereye ve nasıl gideceğini, ne kazanıp yeniden döneceğini” söz öbeğidir. Bu nedenle cümle etken ve geçişlidir.

Cevap E

23. Verilen seçeneklerde B seçeneğinde “uyardı” fiili nesne alabilen bir fiildir ve cümledeki kullanımında da nesne almış bir fiildir. Bu durumda geçişli bir fiildir. Diğer cümlelerin yüklemi nesne alamadıkları için geçişsiz fiil olarak kullanılmıştır.

Cevap B

24. B Seçeneğinde misafirlerin arabayla eve bırakılması eyleminde yargıyı gerçekleştiren varlık belli olmadığı için edilgen çatılı bir fiildir.

Cevap B

25. Verilen cümlelere bakıldığında ve cümlenin öğeleri bulunduğu sadece A seçeneğinde nesnenin olduğu ve neyi, kimi sorularına cevap alınabildiği görülür. Bu durumda A seçeneğinde yer alan fiil geçişli bir fiildir.

Cevap A